

GENELGE

Cumhurbaşkanlığından:

Konu: Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030)
ve Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı (2021-2023)

GENELGE 2021/2

I. GİRİŞ

1. Trafik Güvenliği

Trafik kazaları küresel ölçekte insan hayatına olumsuz etki eden nedenlerin başında gelmektedir. Diğer taraftan, dünya genelinde trafik kazaları sonucunda meydana gelen ölüm ve yaralanma sayılarındaki artış toplumsal ve ekonomik kayıpların ciddi boyutlara ulaşmasına neden olmakta, ulusal ve uluslararası düzeyde trafik güvenliğine ilişkin sorumluluğu bulunan tüm kurum ve kuruluşların işbirliği içerisinde sistematik bir biçimde çalışmalarını zorunlu kılmaktadır.

Günümüzde toplumsal hayatın hareketlilik temeline dayanmasına binaen hayatımızın merkezinde olan karayolu ulaşımı, günlük hayatın vazgeçilmez bir parçası olduğu kadar, günümüz dünyasında ne yazık ki insan hayatını tehdit eden küresel bir sorun haline de gelmiştir. Dünya Sağlık Örgütü tarafından halk sağlığı sorunu olarak tarif edilen trafik kazaları nedeniyle; dünyada her yıl ortalama 1 milyon 350 bin kişi hayatını kaybetmekte, yaklaşık olarak 78 milyon insan yaralanmakta ve çok yüksek miktarlarda sosyo-ekonomik kayıp meydana gelmektedir.

Son dönemde ciddi oranda ilerleme kaydedilmiş olmasına karşın, ülkemizde önemli toplumsal sorunlardan birisi olarak karşımıza çıkan trafik kazaları neticesinde her yıl can kayıpları yaşanmakta ve önemli ölçüde maddi kayıp meydana gelmektedir. Trafik kazalarında hayatını kaybeden, yaralanan ya da sakat kalan kişiler nedeniyle oluşan sağlık maliyetleri ve bu kişilerin hayatlarının geri kalan bölümünde bakıma muhtaç hale gelmeleri; başta yakın çevreleri olmak üzere, beraberinde birçok kişiyi maddi ve manevi yönden derinlemesine etkilemekte, kaza sonrası bireylerin karşılaştıkları uzun ve masraflı tedavi süreçleri de yaşam koşulları bağlamında kaza mağdurlarının zor bir süreç yaşamalarına neden olmaktadır.

Hızla ilerleyen teknolojik gelişmeler ile küreselleşmeye bağlı olarak öntümüzdeki on yıllık süreçte günümüz ulaşım ağlarında ve türlerinde yenilikçi yansımaların görülmesi beklenmektedir. Tüm bu gelişmeler ışığında; trafik güvenliğine ilişkin atılacak her adımda, insanın en kıymetli hazinesi olan can güvenliğinin korunması temel prensip olarak yer almalıdır.

Bu prensip doğrultusunda 2012 yılında uygulamaya konulan “2011-2020 Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı” kapsamında, trafik kazalarından kaynaklanan ölümlerin %50 oranında azaltılması hedefi çerçevesinde karayolu trafiğinin tüm unsurlarını kapsayacak şekilde, karayolu altyapısından araçların güvenlik özelliklerinin artırılmasına, kurumsal yapının güçlendirilmesinden, nitelikli ve eğitimli personel sayısının artırılmasına, sağlık hizmetlerinin imkân ve kapasitesinin geliştirilmesi başta olmak üzere kaza sonrası

müdahale çalışmalarından modern araç, gereç ve donanımların milletimizin hizmetine sunulmasına kadar çok önemli gelişmeler sağlanmıştır.

2. Amaç

Karayolu trafiğinin daha güvenli hale gelebilmesi için trafik güvenliği konusunda yürütülen tüm hizmetlerin güvenli sistem yaklaşımı çerçevesinde, kurumsal sorumlulukların bilincinde, sürekli, düzenli, etkili ve uyum içerisinde sunulması esastır.

Bu yaklaşım esas alınarak hazırlanan ve yeni dönemin yol haritası olarak kabul edilen Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ile birlikte insanın hata yapabileceği gerçeğinden hareketle, insanları hata yapmayacak hale getirmenin yanı sıra, trafikteki olası hataları telafi edecek bir sistem geliştirilmesi ve sistemi oluşturan tüm unsurların gerekli sorumlulukları yüklenerek sistemin tamamının güçlendirilmesi sağlanacaktır.

Ülkemizde yaşayan herkesin yaya, sürücü ve yolcu olarak, bir şekilde, günlük hayatın akışı sırasında trafik içerisinde olduğu düşünüldüğünde, oluşturulan Strateji Belgesi ile toplumda yaşayan tüm insanların yaşama hakkı ve seyahat hürriyeti gibi temel hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla da çok boyutlu ve çok çeşitli tedbirler planlanmıştır.

Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ile ulaşılmak istenen nihai hedef; etkili iletişim mekanizmalarının kurulması, işbirliği ve koordinasyona dayalı olarak sorumluluk, görev ve yetkilerin kullanılmasını sağlayarak "Trafik Güvenliğinde Sorumluluk Paylaşımı" anlayışını geliştirmek suretiyle belirlenen hedefler aracılığıyla trafik kazaları nedeniyle can kaybının yaşanmadığı ve ciddi derecede yaralanmaların meydana gelmediği bir Türkiye'dir. Bu çerçevede; 2030 yılına kadar trafik kazaları neticesinde meydana gelen can kayıplarının %50 azaltılması, 2050 yılına kadar can kaybının olmadığı bir trafik sisteminin vatandaşlarımıza sunulması öngörülmektedir.

Karayolları trafik güvenliğine yönelik tüm çalışmalar bir bütünlük içerisinde İçişleri Bakanlığının koordinasyonunda gerçekleştirilecektir.

3. Kapsam

Bu Genelge, Birleşmiş Milletlerin "*Trafikteki can kayıplarının ve ciddi yaralanmaların 2030 yılına kadar %50 oranında azaltılması ve 2050 yılına kadar sıfırlanması*" hedefinin ülkemizde de gerçekleştirilmesine yönelik olarak 2021 ile 2030 yılları arasında trafik güvenliği konusunda atılacak adımlara uygun müdahale ve tedbirleri, Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı (2021-2023) ile hazırlanacak olan 2024-2027 ve 2028-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planlarının hayata geçirilmesini kapsamaktadır.

II. KURUMSAL YAPILAR

1. Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eşgüdüm Kurulu

Strateji Belgesi ve eylem planları kapsamındaki görevlerin aksamadan yürütülebilmesi için; karayolu trafik güvenliğinin tesisine yönelik çalışmaları yönlendirmek, bu konuda gerekli idari ve yasal düzenlemelere ilişkin çalışmaları koordine etmek, önerilerde bulunmak, kaydedilen gelişmeler hakkında kamuoyunun aydınlatılmasını sağlamak, uygulamaya konulan strateji belgesi ve eylem planları ile ilgili hedef planlı çalışmaları takip etmek, eylem planlarının yürütülmesine ilişkin sorumluluğu bulunan ve işbirliği gerektiren kurum ve kuruluşlar arasında

gerekli koordinasyonu sağlamak üzere “*Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eşgüdüm Kurulu*” oluşturulmuştur.

Eşgüdüm Kurulu; İçişleri Bakanının veya gerektiğinde ilgili Bakan Yardımcısının başkanlığında, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile İletişim Başkanlığının uygun görülen üst düzey birer temsilcisi, Adalet, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler, Çevre ve Şehircilik, Gençlik ve Spor, Hazine ve Maliye, İçişleri, Kültür ve Turizm, Milli Eğitim, Milli Savunma, Sağlık, Sanayi ve Teknoloji, Tarım ve Orman, Ticaret, Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcıları ile Emniyet Genel Müdürü, Jandarma Genel Komutanı, Karayolları Genel Müdürü, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Sanayi Genel Müdürü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürü, Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürü, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürü, İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğünün katılımıyla oluşur.

Eşgüdüm Kurulu’nun çalışma usul ve esasları, yıllık toplantı sayısı ile toplantı zamanları Kurul tarafından belirlenecek olup, kurulun sekretarya görevi Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Başkanlığı tarafından yürütülecektir.

2. Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi İzleme ve Yürütme Kurulu

Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ve Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planlarında belirtilen stratejik amaç, hedef ve performans göstergelerinin ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından yerine getirilmesinin sağlanması, faaliyet ve çalışmaların sağlıklı olarak yakından takip edilebilmesi ve gerekli durumlarda ivedi olarak uygulamaya dönük kararların alınabilmesi amacıyla “*Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi İzleme ve Yürütme Kurulu*” oluşturulmuştur.

İzleme ve Yürütme Kurulu; Eşgüdüm Kurulu tarafından yıllara göre belirlenecek şekilde, ilgili bakanlığın Bakan Yardımcısının dönemsel başkanlığında; Eşgüdüm Kurulu üyesi bakanlık, kurum ve kuruluşlardan en az şube müdürü seviyesinde temsilcilerin katılımıyla oluşturulur.

Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi İzleme ve Yürütme Kurulunun çalışma usul ve esasları, yıllık toplantı sayısı ile toplantı zamanları Eşgüdüm Kurulu tarafından belirlenir. Kurulun sekretarya görevi Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Başkanlığı tarafından yürütülecektir.

3. Karayolu Trafik Güvenliği İhtisas Grupları

Strateji Belgesi ve Eylem Planlarında yer alan görevlerin yürütülmesini izlemek ve koordinasyon ve işbirliğini sağlamak amacıyla Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi İzleme ve Yürütme Kuruluna bağlı “*İhtisas Grupları*” oluşturulabilir.

İhtisas Gruplarının üyeleri, görevleri, çalışma usul ve esasları, yıllık toplantı sayısı ile toplantı zamanları İzleme ve Yürütme Kurulu tarafından belirlenir.

III. DİĞER STRATEJİ BELGELERİ İLE EŞGÜDÜM

Tüm paydaşlar tarafından; Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ve buna bağlı eylem planlarının üst politika belgesi olduğu hususu göz önünde bulundurulacak, söz konusu belgelerdeki stratejik amaç, hedef ve performans göstergelerinin hayata geçirilebilmesi amacıyla, kurumsal bazda hazırlanacak tüm strateji belgeleri, eylem planları ve

faaliyet raporlarında bütçeleme başta olmak üzere belirtilen amaç, hedef ve performans göstergelerinin uygulamaya konulabilmesi amacıyla gerekli çalışmalar yapılacaktır.

Ayrıca, trafik güvenliğini ilgilendiren tüm faaliyet ve çalışmalarda; Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ile ortaya konulan prensip, usul ve esaslara uyulacak ve atılacak adımların eşgüdümü amacıyla gerekli tüm hususlar Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eşgüdüm Kurulu bilgisine sunulduktan sonra alınacak karara istinaden gerekli çalışmalar yapılacaktır.

IV. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Karayolu Trafik Güvenliği İhtisas Grupları, Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi İzleme ve Yürütme Kuruluna karşı, Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi İzleme ve Yürütme Kurulu ise Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eşgüdüm Kuruluna karşı sorumludur.

Tüm çalışma ve toplantılara, ihtiyaç duyulması halinde ilgili kurum ve kuruluşların yanı sıra üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, meslek birlikleri, konu ile ilgili uluslararası kuruluş ve özel sektör temsilcileri de davet edilebilecektir.

Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi (2021-2030) ve bağlı Eylem Planlarının güvenli sistem yaklaşımı çerçevesinde ve kurumsal sorumluluk paylaşımına uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere; paydaş kurum ve kuruluşlardan Kurullar ve İhtisas Grupları nezdinde görevlendirilen personele Eşgüdüm Kurulu sekretaryası tarafından gerekli eğitimler verilerek Strateji Belgesi ve Eylem Planlarının eşgüdüm halinde yürütülebilmesi için bilgilendirme çalışmaları ile toplantılar yapılacaktır.

Kurum ve kuruluşların Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ve bağlı eylem planları kapsamında yürütülen görevlerin ölçülebilmesi amacıyla Eşgüdüm Kurulu tarafından kriterler belirlenecektir.

V. GÖRÜNÜRLÜK

Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi Eşgüdüm Kurulu ile Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi İzleme ve Yürütme Kurulunun trafik güvenliği bağlamında yaptığı çalışmaların tanıtılması, Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesinin (2021-2030) vatandaşların dikkatine sunulması, çalışmalara katılımlarının sağlanması ve iyi uygulama örnekleri sunulması görüşlerine başvurulabilmesi amacıyla internet adresi tasarlanarak trafik güvenliği farkındalık çalışmalarının yürütülmesi sağlanacak, ayrıca bu internet adresinden Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ile Eylem Planlarında gelinen aşama hakkında bilgilere yer verilecektir.

Ülkemizde meydana gelen trafik kazası sayılarının azaltılarak trafik kazasından kaynaklı can kaybı ve yaralanmaların en aza indirgenmesi amacıyla İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün koordinatörlüğünde, ilgili kurum ve kuruluşların işbirliğinde hazırlanan Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ve Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı (2021-2023) ile diğer Eylem Planları İçişleri Bakanlığına ait "www.icisleri.gov.tr", Emniyet Genel Müdürlüğüne ait "www.egm.gov.tr" ve Emniyet Genel Müdürlüğü Trafik Başkanlığının "www.trafik.gov.tr" adresleri ile tüm paydaş kurumların resmî internet adresleri üzerinden duyurulacak ve erişime açık olarak bulundurulacaktır.

2024-2027 yıllarını kapsayacak olan Eylem Planının hazırlıkları 2023 yılı sonuna kadar, 2028-2030 yıllarını kapsayacak olan Eylem Planının hazırlıkları ise 2027 yılı sonuna kadar Eşgüdüm Kurulu koordinesinde tamamlanacaktır.

Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planlarında “sorumlu kuruluş” ve “işbirliği yapılacak kuruluş” olarak belirlenen bakanlık, kurum ve kuruluşlar Eylem Planlarının hayata geçirilmesi için planlama dâhilindeki görev ve sorumluluklarının takvime uygun olarak yerine getirilmesinde gerekli hassasiyeti göstereceklerdir.

Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi (2021-2030) ve Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planında (2021-2023) belirtilen görevlerin yürütülmesine tüm Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarınca öncelik verilecek, Eşgüdüm Kurulunca alınan kararların hayata geçirilmesine gerekli destek ve katkı sağlanacaktır.

2012/16 sayılı Genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve geređini önemle rica ederim.

2 Şubat 2021

Recep Tayyip ERDOĐAN
CUMHURBAŞKANI